Tiɑ iyi Pɔlu í ceɑ inɛi Efɛɛzu ŋɑ

Í ce ŋɑ fɔɔ

1 Amui Pɔlu ɑmu iyi ǹ jɛ woo bɛi Jesu Kirisi do
idɔɔbii Ilɑɑɔ̃.
Iŋɛ inɛi Efɛɛzu ŋɑ, iŋɛ woo dɑsi Jesu Kirisi nɑɑnɛ
ŋɑ, ǹ wɑ n ce ŋɛ fɔɔ, iŋɛ iyi Ilɑɑɔ̃ í cicɑu.
2 Ilɑɑɔ̃ Bɑɑ nwɑ do Lɑfɛ̃ɛ Jesu Kirisi ɑ mu nŋɛ didɔ̃
do lɑɑkɑi ku sũ.

Didɔ̃ iyi Ilɑɑɔ̃ í ce nwɑ si ɑnu ɑkã nwɑ do Kirisi

3 I jɔ̀ kɑ sɑɑbu Ilɑɑɔ̃ Bɑɑi Lɑfɛ̃ɛ nwɑ Jesu Kirisi. Nɑ
sɑɑbui ɑnu ɑkã nwɑ do Kirisi, í wee nwɑ do didɔ̃ ikã
ikã iyi Hundeɛ wɑ mu nwɑ wɑ hɑi lele.
4 Ilɑɑɔ̃ í cicɑ wɑ tã hɑi wɑɑti iyi kù tɑkɑ ɑndunyɑ
kɑ jɛ titɛɛ si kpãɑi Kirisi, nɔ kɑ jɛ inɛ kumá ŋɑ kɑ mɑà
nɛ tɑɑle kãmɑ bi tɛɛ.
5 Si kubiɛ í lɑsɑbu wo hɑi ku kpɛ ku ce wɑ ɑmɑɛ
ŋɑ si ɑnu ɑkã nwɑ do Jesu Kirisi, si bɛi í bi si jiidɑ
ku jɛɛ
6 ku bɑ kɑ sɑɑbu didɔ̃ nlɑ nlɑɛ iyi í ce nwɑ si ɑnu
ɑkã nwɑ do ɑmɑɛ, inɛ iyi siɛi kubiɛ fei í wɑ.
7 Do sɑɑbui njɛi Jesui Ilɑɑɔ̃ í yɑ wɑ nɔ í kpɑ idei
dulum du wɑ si didɔ̃ nlɑɛ iyi í nyisi wɑ.
8 Didɔ̃ iyi í ce nwɑ í cɑɑ si bɛi i mu nwɑ bisi nlɑ nlɑ
do lɑɑkɑi jiidɑ.
9 Nɔ í jɔ̀ ɑ mà ɑsii iyi nŋu tɑkɑɛ í dɑsi idɔ ku ce hɑi
tɑko nɑ jiidɑ ku jɛɛ.
10 Lɑsɑbui Ilɑɑɔ̃u iyi á ce si ɑjɔ iyi ɑwɑɑtiɛ í to nŋui
í jɛ ku tɔtɔɔ mii iyi í tɑkɑ fei, hɑi mii iyi í wɑ lele do
iyi í wɑ ilɛ fei, nɔ Kirisi ku jɛ iriɛ.

11 Ntɔ ntɔ, mii fei wa cei si bɛi Ilaaɔ̃ í bi. Na nŋu,
à jɛ woo jɛ tubu bi tɛɛ na anu akã nwa do Kirisi, si
na iyi í jɔ̀ í cica wa wo si bɛi nŋu takaɛ í dasi idɔ hai
tako.
12 Na nŋu, i jɔ̀ ka saabu kulai Ilaaɔ̃, awa Zuifu ŋa
iyi à tako à waa cɔ kpãai Kirisi wo.
13 Nɔ iŋɛ dimi mmu ŋa mɔ, ajɔ iyi ì gbɔ ide ntɔu
iyi í jɛ laabaau jiida iyi wa naa nŋɛ faaba wa, waati
bɛɛbɛi iŋɛ mɔ í dasi Kirisi naanɛ ŋa. Nɔ Ilaaɔ̃ í dasi
nyindai nŋu takaɛ si ŋɛ. Nyindau nŋui í jɛ Hunde iyi
í da nŋɛ si si bɛi í ce kuwãɛ wo.
14 Hundeɛu nŋui í yɛ bɛi kaazigii tubu nwa iyi
Ilaaɔ̃ í wãò inɛɛ ŋa wo. Nɔ wa sɔ̃ wa kam kam iyi aa
ka jɛ tubuu si waati iyi Ilaaɔ̃ á ya inɛɛ ŋa mam mam.
Na nŋu, ka saabu kulaɛ.

Kutɔɔi Pɔlu

15 Na saabui ide ŋau bɛ feii í jɔ̀ hai waati iyi ǹ gbɔ
baaui naanɛ ku dasi nŋɛ si Lafɛ̃ɛ Jesu do bɛi ì bi woo
dasiɛ naanɛ ŋa fei,
16 n ci ya n gbɛɛjiò Ilaaɔ̃ ku saabu na iri nŋɛ. Ǹ wa
n ye gigi nŋɛ si kutɔɔm.
17 Ǹ wa n tɔɔ Ilaaɔ̃ ilu amboe, Baai Lafɛ̃ɛ nwa Jesu
Kirisi, ku ce ŋɛ ilu laakai jiida nɔ ku nyisi ŋɛ bɛi nŋu
takaɛ í yɛ ku ba i màa sãa sãa ŋa.
18 Ǹ wa n tɔɔɛ má ku jɔ̀ inya kumá ku lɔ si idɔ nŋɛ
ku ba i mà yaasei kpãa ku cɔ si bii í kpe ŋɛ, do si bɛi
tubu iyi í jilɛa woo dasiɛ naanɛ ŋa í la í to,
19 do bɛi gbugbã nlaɛ wa ce icɛ si awa iyi à dasiɛ
naanɛ. Gbugbãu, í jɛ akã do gbugbã nla
20 iyi í ce í jĩò Kirisi hai si balɛ, nɔ í bubaɛ si awɔ
njɛɛ lele.

21 Bɛi Kirisi í wa í reò ilu irii lele fei do ilu yiiko
ŋa do ilu gbugbã ŋa do lafɛ̃ɛ ŋa fei. Nɔ iriɛ í re iri fei
si waatiu ihɛ̃ do si waati iyi wa naa.
22 Nɔ Ilaaɔ̃ í jò í jɛ irii mii fei, nɔ í cicaɛ ku jɛ ilaalu
nlai igbɛɛ.
23 Igbɛui í jɛ arai Kirisi. Si igbɛui Kirisi takaɛ í wa
nɔ í kɔ̃ dee dee, nŋu iyi í wa bii fei si mii baa yooma
fei.

2

Hai si iku à bɔ si kuwɛɛ

1 Tako wo ì yɛ ŋai bɛi iku ŋa na irii kurara nŋɛ do
dulum du ŋɛ.
2 Kucei tako nŋɛ í jɔ ti inɛi andunya ŋa, nɔ ì ya maa
jirima Seetam, ilaalui ilu gbugbãi lele ŋa. Ilaaluu
nŋui í jɛ hunde iyi wa ce icɛ hee nsɛi si idɔi inɛ ŋa
iyi a kù waa jirima idei Ilaaɔ̃.
3 Ntɔi, awa fei à tako à yɛi wo bɛi aŋa mɔ. Binɛ
nwai wa nɛò wa, nɔ à waa ce mii iyi awa taka nwa
à bi do iyi à waa lasabu. À yɛi wo bɛi inɛi andunya
ŋa, aŋa iyi aa na a yɛ idɔɔkɔ̃i Ilaaɔ̃.
4 Amma araarei Ilaaɔ̃ í la na kubi nlaɛ iyi í bi wa.
5 Hai waati iyi kurara nwa í ce wa bɛi iku ŋa, Ilaaɔ̃
í mu nwa kuwɛɛ do Kirisi ajɔ. Na didɔ̃ɛi ì baò faaba
ŋa.
6 Si anu akã nwa do Kirisi, Ilaaɔ̃ í jĩ wa hai si balɛ
ka jɛ bomma lele do Jesu Kirisi ajɔ.
7 Í ce bɛɛbɛi ku ba ku nyisi didɔ̃ nla hai nɛ kɔɔɛ si
jiida ku jɛɛ iyi í ce nwa do saabui Jesu Kirisi hee do
ajɔ fei.
8 Na didɔ̃i Ilaaɔ̃i ì ba faaba ŋa do saabui naanɛ ku
dasi. Kù jɛ na himma nŋɛ, amuai Ilaaɔ̃i.

9 Kù jɛ ribai icɛ nŋɛ. Na nŋu, inɛ gɔ kaa yɔkɔ ku tɔɔ
fufu.
10 Awa icɛi awɔi Ilaaɔ̃i à jɛ. Í taka wai si anu akã
nwa do Jesu Kirisi ka ceò icɛ jiida iyi í ce sɔɔluɛ hai
ku kpɛ.

Dimi fei í jɛ akã si Kirisi

11 Iŋɛ dimi mmu ŋa, i ye gigi ŋa iyi inɛ ŋa iyi à ya
ce bango ŋau à ya maa kpe ŋɛ hai ce bango ŋa wo.
12 Waati bɛɛbɛ ì ji̇̀ò Kirisi ŋa wo nɔ ì jɛ isɛ mmu bi
inɛi Izirɛli ŋa. I kù nɛ baa nŋɛ si akabuu iyi Ilaaɔ̃ í
wãò inɛɛ ŋa. Ì wa si andunya ihẽ i kù waa cɔò kpãai
nkãma ŋa, nɔ i kù wɛɛa Ilaaɔ̃ ŋa.
13 Amma nsɛi iyi ì nɛ anu akã do Jesu Kirisi ŋa, iŋɛ
iyi ì tako ì wa iji̇̀ ŋa, wee nsɛi ì ce amɛɛ do Ilaaɔ̃ ŋa
do saabui njɛi Kirisi.
14 Kirisi takaɛi í jɛ nwa laakai ku sũ, nŋu iyi í ce
Zuifu ŋa do dimi mmu ŋa akã. Nŋui í kpa mbɛɛtɛ
iyi í yɛ bɛi idi̇̀ iyi wa fɛɛfɛ wa wo.
15 Do ikui araɛi í kpaò irii woodai Zuifu ŋa do iwɔ̀ɛ
ŋa ku ba ku yɔkɔ ku ce dimi minji ŋau dimi titõ akã
lege lege si nŋu takaɛ. Si bɛɛbɛi, í dasi laakai ku sũ
si anini nŋa.
16 Do saabui ikuɛ si antai ji̇̀i ku gaauui í kpaò
mbɛɛtɛ iyi a waa muò njɛ wo, nɔ í tɔtɔɔ dimi minji
ŋau akã í jɔ̀ à dõ do Ilaaɔ̃. Aŋa fei à baa à jɛ ara akã
ajɔ.
17 Bɛɛbɛi kukɔi idei Ilaaɔ̃ í kõ, si bɛi í ni Kirisi í naa
ku sisi laabaaui laakai ku sũ bi tu ŋɛ, iŋɛ iyi ì tako ì
ji̇̀ò Ilaaɔ̃, do bi Zuifu ŋa, aŋa iyi à ceòɛ amɛɛ.
18 Nɔ ntɔi, do saabui Kirisi awa fei, Zuifu ŋa do
dimi mmu ŋa, aa ka yɔkɔ ka bɔ wajui Ilaaɔ̃ Baaba do
sobii Hunde akãu.

19 Si bɛɛbɛ, i kù jɛ dimi mmu ŋa ma, walakɔ isɛ
mmu, amma nsɛi ì jɛ inɛi ilu akã ŋa do woo dasi Jesu
naanɛ ŋa fei, nɔ ì jɛ inɛi kpasɛ̃i Ilaaɔ̃ ŋa.
20 Iŋɛ mɔ ì yɛi bɛi idĩ iyi à ma si antai icui ile iyi
woo bɛ ŋau do walii ŋau à jilɛ. Jesu Kirisi takaɛi í jɛ
kuta sintei icui ileu.
21 Nŋui á jɔ̀ ileu ku la nɔ ku nɛ gbugbã nɔ ku jɛ bi
ku tɔɔi Lafɛ̃ɛ iyi í má jiida.
22 Na anu akã nŋɛ do Kirisi, iŋɛ mɔ ì yɛi bɛi ileu,
nɔ iŋɛò ŋa ì jɛò bi ku wai Hundei Ilaaɔ̃ ŋa.

3

Icɛi Pɔlu na dimi mmu ŋa

1 Na saabui iyi ihɛ̃i amu Pɔlu ṅ wa n ce kutɔɔ, amu
iyi ṅ wa piisɔ̃ɔ si na iyi í jɔ̀ ṅ wa n ce icɛi Kirisi na irii
iŋɛ dimi mmu ŋa.
2 Ṅ mà kam kam iyi ì gbɔ tã ŋa bɛi Ilaaɔ̃ í ceem didɔ̃
ku ba n naa n sisi nŋɛ yaasei didɔ̃u,
3 do si bɛi nŋu takaɛ í jɔ̀ ṅ mà asiiɛ. Wee ṅ kɔ ideu
keeke tã.
4 Bii ì cio ideu ŋa, aa yɔɔ ŋa iyi ṅ mà asiii idei Kirisi
do ntɔ.
5 A kù sɔ̃ inɛi tako ŋa asiii ideu, amma nsɛi Ilaaɔ̃ í
jɔ̀ Hundeɛ í nyisi woo bɛɛ do walii kumáɛ ŋa.
6 Asiiu wee. Do saabui laabaau jiidai dimi mmu
ŋa do Zuifu ŋau à jɛò woo jɛ tubu ajɔ. Aŋaò ŋa à baa
à jɛ ara akã, nɔ aŋa mɔ à nɛ baa nŋa si ide iyi Ilaaɔ̃ í
wã nŋu ku ce si Jesu Kirisiu.
7 Do saabui didɔ̃ iyi Ilaaɔ̃ í ceem si gbugbãɛ ŋɔi í jɔ̀
ṅ jɛ woo ce icɛi laabaau jiidau.
8 Amu iyi ṅ jɛ keekei woo dasi Jesu naanɛ ŋa fei,
amui Ilaaɔ̃ í cea didɔ̃ n sisia dimi mmu ŋa laabaau

jiida nɔ n sɔ̃ ŋa bɛi didɔ̃i Kirisi í la í to nɔ í re kumà nwa.
9 Nɔ n sisia inɛ fei bɛi yaasei asiii Ilaaɔ̃ á ce ku ceò.
Ilaaɔ̃, nŋu iyi í taka mii fei í singa asiiu ihɛ̃ hai ku
kpɛ,
10 ku ba inɛ ngboi lele ŋa do ilu yiikoi lele ŋa a
mà yaasei bisiɛ do saabui igbɛi inɛi Jesu ŋa si waatiu
ihɛ̃.
11 Bɛɛbɛi í ce í jilɛò ide iyi wa ce, í bɛi í takaò
andunya, nɔ í kpa iriɛ si Jesu Kirisi Lafɛ̃ɛ nwa.
12 Naanɛ iyi à dasiɛui í jɔ̀ à nɛ anu akã do nŋu. Na
ŋɔi í jɔ̀ à nɛ ara nwa ka bɔ wajui Ilaaɔ̃ do laakai akã.
13 Na nŋu, ǹ wa n tɔɔ ŋɛ i maà mɔngɔ temua ŋa
na ijuukpã iyi ǹ wa n yɛ na iri nŋɛ, domi ijuukpãu,
nŋui á jɔ̀ i nɛ bɛɛrɛ ŋa ntɔ ntɔ.

Kubii Kirisi

14 Nɔ na saabui ideui ǹ wa n gulɛ si wajui Ilaaɔ̃
Baaba.
15 Nŋui í jɛ Baai nyaanze baa yooma fei iyi i wa
lele do iyi í wa ilɛ fei.
16 Ǹ wa n tɔɔɛ ku jɔ̀ Hundeɛ ku mu nŋɛ gbugbã
jiida jiida si idɔ nŋɛ si bɛi amboeɛ í la í to,
17 nɔ Kirisi ku ce bi ku waɛ si idɔ nŋɛ na naanɛ ku
dasi nŋɛ. Nɔ ǹ wa n tɔɔ má ku jɔ̀ i nɛ gbugbã i maa
leekĩ dim dim si kubi ŋa,
18 ku ba iŋɛ do woo dasi Jesu naanɛ ŋa iyi à gbe
fei i yɔkɔ i mà zaka bɛi kubii Kirisi í cĩ í to do kusɔɛ
do kujĩisaɛ do kugbokaɛ.
19 Baa do iyi kubiu í re kumài amanɛ fei, ǹ bi i mà
yaaseɛ ŋa ku ba ì kɔ̃ mam mam bɛi Ilaaɔ̃ í kɔ̃.
20 Ilaaɔ̃ í nɛ yiiko ku ce mii iyi à waa tɔɔ fei do iyi à
waa lasabu fei, nɔ á yɔkɔ ku ce baa mii iyi í re bɛɛbɛ
mɔm hee ku caa.

21 Í sɪ̀a inɛi igbɛɛ ŋa a jɔ̀ inɛ ŋa a mà bɛɛrɛɛ waati
kãma fei hee do ajɔ fei do saabui Jesu Kirisi. Ami.

4

Anu akã iyi à nɛ, awa iyi à jɛ arai Kirisi

1 Na nŋu, amu iyi ɲ̀ wa piisɔ̃ɔ si na iyi í jɔ̀ ɲ̀ wa n
ce icɛi Lafɛ̃ɛ, ɲ̀ wa n tɔɔ ŋɛ i maa nɛ dee dee si bɛi í jɔ
inɛ ŋa iyi Ilaaɔ̃ í kpe à ya nɛ.
2 I ya maa nɛ do ara ku kaye ŋa, do daa didɔ̃ do
temua, nɔ i ya maa mu njɛ ŋa do kubi.
3 I ce kookaai i ya mu anu akã iyi Hundei Ilaaɔ̃ wa
mu nŋɛ na saabui laakai ku sũ iyi í tɔtɔɔ ŋɛ.
4 Ara akãi í wɛɛ, Hunde akã mɔi í wɛɛ, nɔ kpãa ku
cɔ akã mɔi í wɛɛ si bii Ilaaɔ̃ í kpe ŋɛ.
5 Lafɛ̃ɛ akãi í wɛɛ, naanɛ ku dasi akã mɔi í wɛɛ, nɔ
inyi ku dasi akãi í wɛɛ.
6 Ilaaɔ̃ akãi í wɛɛ iyi í jɛ baai inɛ fei. Nŋui í jɛ ilaalui
mii fei, nŋui í wa bi inɛ fei, nɔ í wa si inɛ fei.
7 Amma do nŋu fei awa fei à ba amua nwa si bɛi
Kirisi í mu nwa.
8 Na nŋu, kukɔi idei Ilaaɔ̃ wa fɔ í ni,
Waati iyi í gũ lele
Í jɛ mbɛɛɛ ŋa igũ í mu ŋa aru,
Nɔ í cea inɛ ŋa amua ŋa.
9 To, bii à ni í gũ lele, iyi bɛ wa nyisi iyi í tako í kita í
bɔ hee lɛlɛi ilɛi.
10 Inɛ iyi í kita í bɔ hee lɛlɛi ilɛu nɔ í nyi í gũ leleu má
inɛ akãui, ku ba ku jɔ̀ mii fei ku kɔ̃ dee dee.
11 Amua ŋa iyi í cea inɛ ŋa wee, í cica inɛ gɔ ŋa à jɛ
woo bɛ ŋa, inɛ gɔ ŋa mɔ walii ŋa, inɛ gɔ ŋa mɔ woo
sisi laabaau jiida ŋa, inɛ gɔ ŋa mɔ woo degbe inɛi
igbɛi Jesu ŋa, inɛ gɔ ŋa mɔ woo kɔ inɛ ŋa si cio.

12 Bɛɛbɛi í ce ku ba ku ceò sɔɔlui woo dasi Jesu naanɛ
ŋa si icɛɛ, ku ba ku kɔ̃ɔsi gbugbãi arai Kirisi.
13 Nɔ bɛɛbɛ mɔi awa fei aa ka ce anu akã si naanɛ ku
dasiu nɔ ka mà Amai Ilaaɔ̃, nɔ ka jɛ inɛ ngbo ka tóo
alái Kirisi.
14 Do yaase bɛɛbɛi a kaa ka jɛ bɛi amu ŋa má, hee cio
ikã ikã ku maa tale wa ihɛ̃ walakɔ ihɔ̃ bɛi fufu í ya
maa tale akɔi inyi bii fei. Nɔ inɛ ŋa a kaa dĩ iju nwa
má hee má jɛ a wa inyii itĩ nwa do bisi laalɔ nŋa.
15 Amma bii à waa sisi ntɔu do kubi aa ka la si mii
fei ka tóo alái Kirisi iyi í jɛ iriu.
16 Siɛi awa fei à waa kã bɛi ikɔ̃i ara, nɔ arau fei í másiɛ
do ikɔ̃ ikɔ̃ɛ. Nsɛi, bii ikɔ̃ fei wa ce icɛ si bɛi í jɔ, arau
fei á lai ku maa kɔ̃ɔsi na saabui kubi.

Kuwɛɛ titɔ̃ si Kirisi

17 Ide iyi ǹ wa n sɔ̃ ŋɛ do irii Lafɛ̃ɛ wee. I maà jɔ̀ i
ya maa nɛ má bɛi hai dasi Jesu naanɛ ŋa, inɛ ŋa iyi à
waa too lasabu nfe nfe nŋa.
18 A kù nɛ laakai jiida. À le idɔ nŋa nɔ a kù mà
nkãma. Nŋui í jɔ̀ a kù nɛ ikpɛ̃ si kuwɛɛ iyi Ilaaɔ̃ wa
mu nwa.
19 A kù nɛ anyɔ gɔ má, à na ara nŋa mam mam si
dulum a ceò daa laalɔ dimi ikã ikã fei do binɛ.
20 Amma iŋɛ, kù jɛ bɛɛbɛi ì màò Kirisi ŋa.
21 Ǹ nɔ ǹ mà kam kam iyi ì gbɔ ideɛ ŋa, nɔ à kɔ ŋɛ
si ntɔ iyi í wa si Jesu.
22 Na nŋu, í jɔ̀ daa nwo nŋɛ ŋa iyi wa nɛ̀ò kuwɛɛ
nŋɛ wo, domi binɛi daa nwo nŋɛ ŋaui wa dĩ iju nŋɛ
nɔ wa bɔò ŋɛ nfe ku ce.
23 I jɔ̀ i nɛ idɔ titɔ̃ do lasabu titɔ̃ mam mam ŋa,
24 nɔ i jɔ̀ i nɛ daa titɔ̃ ŋa iyi í jɔ ti Ilaaɔ̃. Daa titɔ̃u, aa
yɔɔi si dee dee ku jɛ nŋɛ do kuwɛɛ hai nɛ dulum. Iyi
bɛ hai bi ntɔi wa naa.

25 Na nŋu, i maà ya sɔ ibo má ŋa. I jɔ̀ inɛ fei ku sɔ̃
kpaasiɛ ntɔ, domi à jɛ ikɔ̃ ikã ikãi ara akã.
26 Baa bii idɔ nŋɛ í kɔ̃, i maà ya ce dulum ŋa. I maà
ya jɔ̀ idɔɔkɔ̃u ku wɛɛ nŋɛ hee inunu koo lɔò.
27 I maà jɔ̀ Seetam ku ba bi ku dasi isɛ si ŋɛ.
28 Inɛ iyi í ya ce ile wo, ku maà ce ile má, amma
ku ya ce icɛ do awɔɛ. Bɛɛbɛi á ba mii jiida ŋa iyi á
sobiò ilu are ŋa.
29 Nɔ i maà ya jɔ̀ ide laalɔ kãma ku fita hai si gɛlɛ
nŋɛ. Amma i ya fɔ ide jiida iyi á mua inɛ ŋa gbugbã
si naanɛ ku dasi nɔ ku sobi ŋa si bukaata nŋa nɔ inɛ
ŋa iyi à waa gbɔɔ ku jɛ nŋa aranfãani jiida.
30 I maà fɔ inɔi Hundei Ilaaɔ̃ ŋa, domi Hundeu bɛi
í jɛ sɛɛdai Ilaaɔ̃ si ŋɛ hee koo toò ajɔ iyi Ilaaɔ̃ á yá inɛɛ
ŋa mam mam.
31 I nyɔ daa kuro nŋɛ fei do idɔɔkɔ̃ yaamɔ do
idɔɔkɔ̃. Nɔ i maà ya gbagba si njɛ walakɔ i maà sɔ
irii njɛ ŋa. I jɔ̀ inɔ sãmi baa yooma fei.
32 I cea njɛ didɔ̃ ŋa, nɔ i ya nɛ araarei njɛ ŋa, nɔ i
ya kpaa njɛ idei kurara ŋa bɛi Ilaaɔ̃ i kpa idei kurarai
iŋɛ mɔ na irii Kirisi.

5

Kuwɛɛ si inya kumá

1 Na nŋu, si na iyi í jɔ̀ ì jɛ amu ŋa iyi Ilaaɔ̃ í bi ŋa, i
ce bɛi nŋu takaɛ.
2 I jɔ̀ kookoosui kuwɛɛ nŋɛ kú nyisi kubi bɛi Kirisi
í bi wa, nɔ í na kuwɛɛɛ na iri nwa. Kuwɛɛɛ iyi í nau
nŋui í jɛ kuwee jiida iyi inunuɛ í dɔ̃a Ilaaɔ̃ si.
3 Iŋɛ ti Ilaaɔ̃i í jɛ ŋa. Na nŋu, i maà ya ce baa ngɔgɔ
iyi á jɔ̀ inɛ ŋa a sɔ iri nŋɛ a ni ì tɔtɔɔ sɛ̃ɛ hai nɛ yaase
ŋa walakɔ a ni ì ce daa laalɔ ŋa walakɔ binɛ.

4 Nɔ i maà ya jɔ̀ idei anyɔ walakɔ ide hai nɛ yaase
walakɔ ide nfe nfe ku fita hai si gɛlɛ nŋɛ, domi ide
dimi bɛɛbɛ kù jɔò ŋɛ, amma i jɔ̀ ide nŋɛ ku ya jɛ Ilaaɔ̃
ku saabu.
5 I jɔ̀ i mà ŋa kam kam iyi woo tɔtɔɔ sɛ̃ɛ hai nɛ yaase
do ilu daa sãmi ŋa, kãma nŋa kù nɛ ikpɛ̃ si bommai
Ilaaɔ̃ do ti Kirisi. Bɛɛbɛ mɔi hee do ilu binɛ ŋa fei,
kãma nŋa kù nɛ ikpɛ̃ si bommai Ilaaɔ̃ do ti Kirisi
domi binɛ í yɛi bɛi iwɛ̃ ku tɔɔ.

6 I maà ya jɔ̀ inɛ gɔ ku dĩ iju nŋɛ do ide nfe, domi
na nŋu bɛi í jɔ̀ idɔɔkɔ̃i Ilaaɔ̃ wa naa si irii inɛ ŋa iyi a
kù waa jirimaɛ.
7 Na nŋu, i maà ya jɔ̀ ide gɔ ku tɔtɔɔ ŋɛ do amanɛ
dimi bɛɛbɛ ŋa.
8 Iŋɛ taka nŋɛ, si ilu kukui ì wa ŋa wo, amma nsɛi,
ì wa si inya kumá ŋa na anu akã nŋɛ do Lafɛ̃ɛ. Na
nŋu, i jɔ̀ isɛɛnɛ nŋɛ ku jɔ inɛ ŋa iyi à waa nɛ si inya
kumá,
9 domi bii à waa nɛ si inya kumá kuce iyi aa ka ce
nŋui í jɛ daa didɔ̃ baa yooma fei do dee dee ku jɛ do
ntɔ ku fɔ.
10 I ce kookaai i mà mii iyi á dɔ̃a Lafɛ̃ɛ si.
11 I maà dasi ara nŋɛ si kookoosu laalɔ iyi amanɛ
ŋa à waa ce si ilu kuku. Amma kookoosu dimi bɛɛbɛ
i ya fɔɔ ŋa.
12 Anyɔ nla nla mɔm nii bii à fɔ mii iyi inɛ ŋau à
waa ce si asii.
13 Amma kookoosuu bɛ bii à fɔɔ á fita si inya
kumá.
14 Nɔ mii iyi í fita gbugbã fei í ya mái. Na ŋɔi í ce
kukɔi kukɔi idei Ilaaɔ̃ í fɔ í ni,
Awɔ iyi ì waa sĩ njoo, jĩ.
Dede hai si inɔi iku ŋa,

Nɔ Kirisi ku máɛ inya.

15 Na nŋu, i ce laakaii isɛɛnɛ nŋɛ. I maà jɔ̀ i maa nɛ
bɛi inɛ ŋa iyi a ci ya lasabu, amma i maa nɛ do laakai
ŋa.

16 Waati iyi ì nɛ ŋa, i ceò icɛ, domi waatiu ihɛ̃ bɛi
waati laaləi.

17 Na nŋu, i maà yɛ bɛi inɛ ŋa iyi a ci ya lasabu,
amma i hanya ŋa ku ba i mà mii iyi Aɔ̃ Lafɛ̃ɛ í bi i ce
ŋa.

18 I maà ya jɔ̀ atɛ̃ ku kpa ŋɛ, domi si bɛi daa
bɛrɛtɛkɛ fei í wa. Amma i jɔ̀ i kɔ̃ò Hundei Ilaaɔ̃ ŋa.

19 I jɔ̀ saabu do iri ku kɔ̃ ku ya wa si faaji nŋɛ, i ya
kɔ̃ iri do irii Ilaaɔ̃, i cũu do idɔ nŋɛ fei.

20 I ya maa saabu Ilaaɔ̃ Baaba waati kãma fei ŋa si
mii fei do irii Lafɛ̃ɛ nwa Jesu Kirisi.

Abo do mɔkɔ

21 Iŋɛ iyi ì mà bɛɛrɛi Kirisi, i ya sũa njɛ iri ilɛ ŋa.

22 Iŋɛ inaabo ŋa i sũa mɔkɔ nŋɛ ŋa iri ilɛ bɛi aa cea
Lafɛ̃ɛ ŋa,

23 domi mɔkɔi í jɛ inɛ ngboi aboɛ, bɛi Kirisi mɔ í jɛ
inɛ ngboi igbɛɛ. Igbɛui í jɛ arai Kirisi, nɔ Kirisi mɔi í
jɛ woo faabaɛ.

24 Nɔ si bɛi igbɛu í ya sũa Kirisi iri ilɛ, bɛɛbɛ mɔi
inaabo ŋa à nɛ a sũa mɔkɔ nŋa ŋa iri ilɛ si mii fei.

25 Nɔ iŋɛ mɔkɔ ŋau i bi abo nŋɛ ŋa bɛi Kirisi í bi
inɛi igbɛɛ ŋa, nɔ í na kuwɛɛɛ na iri nŋa.

26 Í nya ŋa ikã nɔ í wɛ ŋa í jɔ̀ à má na saabui ideɛ.

27 Í bi igbɛu ku naa si wajuɛ do kusĩaɛ fei, ku maà
ti ku nɛ riisi gɔ, nɔ batai araɛ ku maà yuguu, nɔ ku
maà nɛ mii mmu dimi bɛɛbɛ gɔ ŋa má, amma í bi ku
jɛ dee deei, ku maà nɛ taale kãma.

28 Bɛɛbɛi í jɔ mɔkɔ ŋa á bi abo nŋa ŋa bɛi à bi ara nŋa. Inɛ iyi í bi aboɛ í bi araɛi.
29 Inɛ gɔ kù nɔ kù wɛɛ iyi í cé araɛ, amma í ya maa wòoi nɔ ku maa gbɔa bɛi Kirisi wa ce na igbɛɛ.
30 Igbɛɛu nŋui í jɛ araɛ nɔ awa fei à yɛi bɛi ikɔ̃ ikɔ̃i araɛu.
31 Kukɔi idei Ilaaɔ̃ wa fɔ í ni, na nŋu, mɔkɔ á jɔ̀ iyeò baaɛi, nɔ ku wɛɛ do aboɛ ku ba aŋa minji fei a baa a jɛ ara akã.
32 Asiiu ihɛ̃ ide nla nlai, amma idei Kirisi do igbɛɛi ǹ wa n fãa.
33 Na nŋu, mɔkɔ fei ku bi aboɛ bɛi í bi araɛ, nɔ abo fei ku jirima mɔkɔɛ.

6

Amu ŋa do baa nŋa ŋa

1 Iŋɛ amu ŋa, i jirima inɛ ŋa iyi à waa mu ŋɛ si bɛi Ilaaɔ̃ í bi, domi bɛɛbɛi í sɪ̃a.
2 Wooda sinte iyi Ilaaɔ̃ í ceò kuwã wee. I jirima iyeò baa nŋɛ ŋa
3 ku ba i nɛ inɔ didɔ̃ ŋa nɔ hunde nŋɛ ku sɔ si andunya.
4 Iŋɛ baa ŋa, i maà ya kɔ̃ idɔi ama nŋɛ ŋa, amma i bi ŋa, i dasi ŋa iju ŋa i kɔ ŋa si idei Aɔ̃ Lafɛ̃ɛ ŋa.

Aru do lafɛ̃ɛɛ

5 Iŋɛ aru ŋa, i jirima lafɛ̃ɛ nŋɛ ŋa si andunyau ihɛ̃ do bɛɛrɛ do kuyaya, ku maà jɛ do muafiti, nɔ kú yɛ bɛi Kirisii ì waa cea ŋa.
6 Ku maà jɛ bii à leekɪ̃ à waa cɔ ŋɛ nŋu akã. Bii í jɛ waati iyi à waa cɔ ŋɛ nŋu akãi, í yɛ bɛi amanɛ ŋai ì waa cea ŋa ku ba ku dɔ̃ nŋa si. Amma i jɔ̀ i ce idɔɔbii Ilaaɔ̃ do idɔ nŋɛ fei bɛi arui Kirisi ŋa.

7 Icɛ iyi à dasi ŋɛ, i jɔ̀ i coo do himma ŋa, nɔ kú yɛ
bɛi Ilaaɔ̃i ì waa cea ŋa, ku maà ti ku jɛ amanɛ nŋu
akã.
8 Ì mà sãa sãa ŋa iyi Ilaaɔ̃ á sãa inɛ fei ribai icɛ jiida
iyi í ce, baa bii aru, walakɔ inɛ iyi í nɛ araɛi.
9 Iŋɛ lafɛ̃ɛ ŋa mɔ, i cea aru nŋɛ ŋa bɛɛbɛ, i maà ya
ta nŋa gbugbã. I mà ŋa iyi iŋɛò ŋa fei Lafɛ̃ɛ akãi ì nɛ
lele bii inɛ gɔ kù re inɛ gɔ.

Jĩnɛi igũi woo dasi Jesu naanɛ

10 Ide iyi í gbe ǹ wa n bi n sɔ̃ ŋɛ wee. Si anu akã
nŋɛ do Lafɛ̃ɛ i jɔ̀ gbugbã nlaɛ ku mua iŋɛ mɔ gbugbã
ŋa.
11 I dĩ jĩnɛi igũ ŋa iyi Ilaaɔ̃ wa mu nŋɛ fei, ku
ba i yɔkɔ i leekĩ dim dim i kɔsiò kookoosu ikã ikãi
Seetam ŋa,
12 domi kù jɛ do amanɛ ŋai à waa ja. À waa jai
do ilu iri laalɔi lele ŋa do ilu yiiko ŋa, do ilaalui
andunyai ilu kuku ŋau ihɛ̃, do inɛi inɔɔko woo ce
icɛi Seetam ŋa.
13 Na nŋu, i so jĩnɛi igũi Ilaaɔ̃ fei i dĩ ŋa. Si bɛɛbɛ,
bii ajɔi wahala í na í naa, aa yɔkɔ i kɔò ara nŋɛ si
wajui Seetam mbɛɛ nŋɛu. Nɔ bii ì ce igũ ì tã ŋa, i
leekĩ dim dim hee kɔɔ.
14 Na nŋu, i dede i leekĩ dim dim ŋa. I jɔ̀ ntɔ ku
wɛɛ nŋɛ bɛi santiiki iyi sooge í ya dĩò gbankiliɛ, nɔ i
jɔ̀ dee dee ku jɛ ku wɛɛ nŋɛ má bɛi ibɔi isɔ.
15 I jɔ̀ himmai laabaau jiida ku sisi ku wɛɛ nŋɛ bɛi
baata nŋɛ. Laabaau jiidaui á naaò laakai ku sũ wa.
16 Nɔ iyi í re mɔm, i jɔ̀ naanɛ ku dasi ku wɛɛ nŋɛ
jiida jiida bɛi tɛli iyi á ganji afa ku nɛ ina iyi Seetam
mbɛɛ á ta wau ku to wa si ŋɛ.

17 Ì gba faabau bɛi fulai isɔ, nɔ idei Ilaaɔ̃ mɔ i gbaa
ŋa bɛi taakubai Hundei Ilaaɔ̃.
18 Waati kãma fei i ya ce kutɔɔ ŋa nɔ i ya maa tɔɔ
sobii Ilaaɔ̃ ŋa. I dede i leekĩ do temua ŋa si idei
kutɔɔu do gbugbãi Hundei Ilaaɔ̃, nɔ i ya ce kutɔɔ na
irii woo dasi naanɛ fei ŋa.
19 Nɔ i cea amu mɔ kutɔɔ ŋa ku ba bii ɲ̀ cĩ gɛlɛ, n ya
n ba ide iyi an fɔ nɔ n nɛ wɔɔkɔ n sisiò idei laabaau
jiida iyi wa singau wo.
20 Na irii ideui ɲ̀ jɛ woo bɛi Ilaaɔ̃ baa do iyi ɲ̀ wa
piisɔ̃ɔ si nsɛi. Na nŋu, i ce kutɔɔ ku ba n yɔkɔ n sisi
ideu do wɔɔkɔ bɛi á sĩa.

Fɔɔi sukudɔ̃

21 Tisiki baakɔɔ nwa, woo ce icɛ ilu naanɛ si kpãai
icɛi Lafɛ̃ɛ, á sisi nŋɛ laabaaum fei ku ba i mà bɛi ɲ̀
wɛɛò ŋa do mii iyi ɲ̀ wa n ce.
22 Na ŋɔi í ce ɲ̀ bɔɔ wa si ŋɛ ku naa ku sɔ̃ ŋɛ bɛi à
wɛɛò ku ba ku tũ idɔ nŋɛ.
23 Nɔ Ilaaɔ̃ Baaba do Lafɛ̃ɛ Jesu Kirisi a mua kpaasi
woo dasi Jesu naanɛ ŋa fei laakai ku sũ do kubi do
naanɛ jiida.
24 Nɔ didɔ̃i Ilaaɔ̃ ku wɛɛ do inɛ ŋa iyi à bi Lafɛ̃ɛ nwa
Jesu Kirisi fei nɔ kubi nŋa ci ya kpaasi.

Akabuu Titɔ̃i Idei Ilaaɔ
Monkole New Testament

copyright © 2006 SIM International

Language: Monkole (Mokole)

Translation by: SIM International

Monkole, Akabuu Titɔ̃i Idei Ilaaɔ

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2006.
If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022

596bf1bc-1348-53da-8787-98c1d2a18282